

Test uw Kennis

Glaucoom is wereldwijd de 2de belangrijkste oorzaak van blindheid. Hier kan u uw kennis over dit onderwerp testen. U krijgt 10 uitspraken. Welke zijn juist, welke fout?

Uitspraken

1. Glaucoom is een chronische aandoening voornamelijk van de 3de leeftijd, gekenmerkt door een geleidelijke vernietiging van de oogzenuw en vaak tengevolge van een te hoge druk in het oog.
2. In mijn familie heeft niemand glaucoom, dus hoef ik mij geen zorgen te maken.
3. De etnische achtergrond van een patiënt is een belangrijke risicofactor om glaucoom te krijgen.
4. Bij aankoop van een nieuwe bril kreeg ik een gratis oogtest. Mijn zicht was goed en de oogdruk, gemeten met een fijn straaltje perslucht, was binnen de normale grenzen. Ik ben dus zeker dat ik geen glaucoom heb.
5. De behandeling van glaucoom is erop gericht verdere schade aan de oogzenuw te voorkomen. De reeds opgelopen schade is onherroepelijk.
6. De normale bovengrens voor oogdruk ligt op 21 mm Hg. Een patiënt die onder behandeling een oogdruk heeft lager dan 18 mm Hg zit dan ook veilig.
7. Bij een bepaalde groep patiënten stelt de oogarts de diagnose glaucoom, hoewel hun oogdruk binnen de normale grenzen valt. Bij deze patiënten met zogenaamd "normale druk glaucoom" staat de oogarts machteloos.
8. Wanneer de diagnose van glaucoom gesteld wordt, heeft de patiënt een levenslange opvolging en behandeling nodig om het resterende zicht te behouden.
9. De dag van de afspraak bij de oogarts is het beter om de oogdruppels niet te gebruiken.
10. Uw oogarts zal enkel een chirurgische ingreep voorstellen als de oogdruk onvoldoende gedaald is onder behandeling met oogdruppels.

Antwoorden

1. **Juist.** Toch is het belangrijk om weten dat het hier om een specifieke vorm van glaucoom gaat: het chronisch open hoek glaucoom. Dit is de in Europa veruit meest voorkomende vorm. Glaucoom in de brede betekenis van het woord omvat echter een reeks van oogandoeningen. Deze hebben allen gemeen dat de oogzenuw beschadigd wordt, meestal maar niet altijd door een te hoge druk in het oog. Het zou dan ook juister zijn te spreken over "de glaucomen" in

plaats van "het glaucoom" als men de uitgebreide reeks bedoelt. Daarin huizen ondermeer het acuut glaucoom dat in aanvallen optreedt, het zeldzame congenitaal glaucoom dat jonge kinderen treft, en de zogenaamde secundaire glaucomen die het gevolg zijn van een andere oogaandoening. Aangezien in Europa het chronisch open hoek glaucoom het meest voorkomt, hebben de uitspraken in deze test enkel betrekking op deze laatste vorm van glaucoom.

2. **Fout.** Hoewel je eigen kans op glaucoom verviervoudigt als je een rechtstreeks familielid met glaucoom hebt, is de afwezigheid ervan in je familie geen waarborg dat je geen glaucoom zal krijgen.
3. **Juist.** Etnische afkomst is inderdaad een risicofactor voor de ontwikkeling van glaucoom. Afro-Amerikanen hebben namelijk een groter risico op glaucoom dan mensen van Europese oorsprong. Bovendien verloopt bij hen de aandoening waarschijnlijk ook aggressiever.
4. **Fout.**
 - a. De gezichtscherpte (het centrale zicht) blijft lange tijd gespaard bij glaucoom en speelt dus geen rol bij de vroegtijdige opsporing ervan.
 - b. Bovendien is een éénmalige drukmeting een zeer slechte test om glaucoom op te sporen om verschillende redenen:
 - i. De oogdruk schommelt in de loop van de dag en kan dus toevallig normaal zijn bij een glaucoompatiënt bij een éénmalige meting.
 - ii. Een meting met een luchtstraaltje is ook niet de meest nauwkeurige techniek
 - iii. Bovendien is er een groep glaucoompatiënten bij wie de drukmeting normaal uitvalt: de patiënten met zogenaamd "normale druk glaucoom". De typisch glaucomateuze beschadiging van de gezichtsenuw bij deze patiënten wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een slechte doorbloeding van de oogzenuw. Normale druk glaucoom kan uiteraard alleen ontdekt worden door een aandachtig onderzoek van de functie (gezichtsveldonderzoek) en de structuur van de gezichtsenuw (fundoscopie en beeldvorming) door een oogarts.
5. **Juist.** Tot op heden is de wetenschap niet in staat een afgestorven zenuw te herstellen. Vandaar het belang van een vroegtijdige opsporing, op het ogenblik dat de schade aan de oogzenuw nog minimaal is.
6. **Fout.** De oogarts zal voor iedere glaucoompatiënt een ideale oogdruk vooropstellen, in functie van:
 - a. De druk bij diagnose
 - b. Risicofactoren voor glaucoom, zoals leeftijd en ras
 - c. De levensverwachting van de patiënt
 - d. De agressiviteit van de aandoening bij de patiënt.

Deze ideale oogdruk wordt de streefdruk genoemd. De therapie zal gericht zijn op het behouden van een druk die niet hoger komt dan deze druk. Indien bij verdere opvolging blijkt dat de patiënt geen bijkomende beschadiging van de oogzenuw vertoont, blijft de streefdruk bewaard. Indien de aantasting van de oogzenuw toch toeneemt, zal de oogarts de streefdruk op een lagere waarde instellen.

7. **Fout.** Grote studies hebben uitgewezen dat zelfs bij patiënten met normale druk glaucoom, een bijkomende drukdaling van 30% de toename van glaucoomschade kan beperken. Hoewel andere factoren zoals bloedvoorziening van de oogzenuw hier een rol spelen, is drukdaling dus toch nuttig.
8. **Juist.** Glaucoom is een chronische aandoening waarvan je niet geneest. Succes in de behandeling wordt gedefinieerd als afwezigheid van verdere beschadiging van de oogzenuw, en dit met een behandeling die voor de patiënt aanvaardbaar en voor de maatschappij betaalbaar is.
9. **Fout.** De oogarts wenst de oogdruk te meten onder en niet zonder behandeling.
10. **Fout.** Onvoldoende effect van oogdruppels mag dan wel de meest voorkomende reden voor chirurgie zijn, het is bijlange niet de enige. Andere redenen kunnen zijn:
 - a. De patiënt verdraagt de oogdruppels niet
 - b. De oogarts stelt vast dat de patiënt onvoldoende trouw is aan zijn behandeling
 - c. De patiënt kiest voor chirurgie, na afwegen van voor- en nadelen, omdat hij of zij de rompslomp van de oogdruppels beu is.

